

2018-11-01

MEDLEMSBIDRAG TILL REVIDERING AV RAS FÖR TIBETANSK MASTIFF

Avsändare:

Kennel Klastorpet

Kennel Kyang La

Kennel Bod Khyi

Kennel Mimayin

INLEDNING

Tack för inbjudan till medlemsmöte angående revidering av RAS.

Vi uppskattar att ni involverar alla medlemmar i arbetet.

Redan i styrelseprotokollet 2018-09-11 var ett medlemsmöte i november under planering. Inbjudan kom trots detta endast tre veckor före utsatt möte (2018-10-21). Vi är tyvärr alla förhindrande att delta pga andra åtaganden. För att kunna delta i arbetet skickar vi 4 uppfödare vårt gemensamma svar skriftligt. Ett förarande som enligt inbjudan också välkomnades. Vi utgår från att avelskommittén och styrelse läser, bearbetar och beaktar fyra svenska uppfödarens svar på för oss viktigt ärende, RAS.

Ett öppet brev

Vårt brev är öppet och behöver inte behandlas konfidentiellt. Vi ser det som en fördel att medlemmar jobbar ihop och tar del av varandras kunskap. Vi utgår från ett faktabaserat förhållningssätt som stöder sig på befintliga och kända underlag, och förväntar oss att utvärderings- och revideringsarbetet bedrivs på det viset.

Behandling av inkomna konfidentiell information och åsikter

Ev. konfidentiella åsikter som kan inkomma till avelsrådet anser vi ska beaktas som grund för revidering endast om relevansen kan förankras i kända fakta, och det finns en tydlig koppling till RAS strategier och utvärderingsbara områden (population, mentalitet-funktion, hälsa, exteriör).

Om konfidentiell information som berör enskild uppfödare når avelskommittén i arbetet med RAS eller vid annat tillfälle förväntar vi oss att informationen lyfts direkt med uppfödaren för vidare lärdom. Allt i enlighet med avelsrådets roll så som den definieras av Svenska Kennelklubben.

DET FORTSATTA ARBETET MED RAS

Vi ber avelskommittén att öppet redogöra för följande punkter enligt Svenska Kennelklubbens arbetsgång för revidering av RAS:

1.Utvärdering av mål

Måluppfyllelse ska mätas med belagd fakta från källor som:

- skk hunddata, avelsdata
- utställningskritiker
- hälsoenkät som redovisades våren 2018

2.Utvärdering av valda strategier

Strategierna - gav de effekt? En diskussion som tar avstamp i de förändringar som kunnat mätas. Har inga eller få förändringar kunnat mätas kan strategin ha varit fel eller bristfällig.

3.Revidering - att utforma ett nytt RAS

Nya mål sätts utifrån de som nyss utvärderats

Nya mål sätts utifrån nya data som inkommit

Målen ska vara mätbara – metoden att mäta ska beskrivas.

Strategierna skall vara tydliga – hur har klubben tänkt att målen skall uppnås. Vad ska man göra /anordna.

4.Återkoppling

Återkoppling under arbetet till medlemmar och uppfödare för att kunna ge synpunkter på tex val av strategier. Detta förordas tydligt av SKK. Extra viktigt om uppfödarna skall kunna bidra till måluppfyllelsen.

TILLFÖRLITLIGA KÄLLOR I RASARBETET MÅSTE FASTSLÅS

för att kommande styrelsen och avelskommittéer skall kunna ta vid.

- nuvarande RAS-dokumentet - utgångspunkt
- SKK:s avelsdata med fokus på de sista 5 åren
- SKK hunddata med fokus på de sista 5 åren
- SvTMK:s hälsoenkät vars resultat publicerats i april 2018
- svenska utställningskritiker/ SKK
- SKK:s rekommenderade arbetsgång och verktyg för revidering

DISPOSITION

Historia

Avseende beskrivningen av den tibetanska mastiffens historia föreslår vi inga ändringar. Avsnittet är omfattande och ger viktig information för intresserade.

Förslag på tillägg

Därtill är avsnittet viktigt då det ger avstamp för ett tillägg som vi föreslår är formulerat ungefär så här:

GLOBALT HOT MOT DEN TIBETANSKA MASTIFFEN

Redan 2011 sände Christofer Habig vice ordförande i FCI ett brev till 2011 till FCI.

I brevet synliggör han hotet mot rasens funktion och utseende så som den historiskt sett ut:
”The pure-bred Do Khyis of today have preserved these ancient models of the breed to our modern times. The Do Khyi, through the centuries, has played a respected and thoroughly documented role in the culture of its home region.

On a particular request of the FCI Standard Commission, the 2004 Do Khyi breed standard (developed by a multi-national working group chaired by the author) lists in its section “faults” all features introduced by uncontrolled mixed-breeding outside the FCI, which in recent years has caused considerable damage to the genetic profile, authentic type, health, fitness, coat, colour, size and temperament of the breed within the FCI.

The autochthonous status of the Do Khyi breed is in danger. It should therefore be preserved for the future as it has a longstanding, dedicated followership worldwide.” – Christofer Habig

I sitt brev visade Habig på vikten att dela rasen i två. Sedan dess har inget gjorts och uppblandningen är ett faktum. Många uppfödare tar nu tydligt ställning för den ursprungliga tibetanska mastiffen vilket också Svenska Tibetanska Mastiffklubben gör.

Källhänvisning

Vi ser det som nödvändigt att RAS-dokumentet kompletteras med löpande källhänvisning, dvs. markering med asterix till en fotnot på varje sida, så att läsaren lätt kan följa vad som är extern fakta/ statistik, och vad som är klubbens/ skribentens egen fördjupning/ reflektion.

Tydligare rubricering ang. rekommendationer, mål och strategier

Vi ber även att avelsrekommendationer, mål och strategier sammanställs under separata rubriker. Syftet är att läsaren lätt och snabbt kan uppfatta vad som är vad (rekommendation/ mål/ strategi).

Nuvarande dokumentet upplever vi som alltför rörigt då man behöver bläddra igenom kapitel för kapitel för att hitta klubbens avelsrekommendation, klubbens avelsmål per ämne samt strategier per ämne. För den oinvidde kan detta vara ett förhinder för att bli insatt i frågorna. Vi tänker att RAS skall kunna läsas av uppfödare såväl som den intresserade medlemmen och presumtive valpköparen.

AVELSREKOMMENDATIONER = bedömningsgrund för rasklubbens valphänvisning

SvTMK:s rekommenderade hälsoreultat för avel, som tills årsmötet 2018 också varit krav för rasklubbens valphänvisning, är

1. Känd status på HD
2. Känd status AD
3. Friska ögon

Vi förespråkar oförändrade avelsrekommendationer enligt ovan.

Är dessa hälsoreultat registrerade är kullen berättigad till märkning ”utan anmärkning” i rasklubbens valphänvisning. Dessa rekommenderade hälsoreultat ska därför tydligt rubriceras som just valphänvisningsrekommendationer i det reviderade RAS-dokumentet. Är föräldradjurens hälsoreultat inte registrerade skall kullen märkas ”avvikande” varvid med uppfödarens kommentar, i enlighet med årsmötesbelut 2018 ang valphänvisning infogas som fotnot.

Vid önskemål om utökning av rekommenderade hälsoreultat för valphänvisning

I den händelse avelskommittén finner behov av utökade hälsorekommendationer ska en sådan rekommendation gälla en mätbar aspekt av hälsa åt gången. Innan införandet ska SKK:s avelskommitté konsulteras så den förelagna åtgärden står i rimlig paritet till den effekt man vill uppnå. Med rimlig avser vi kynologiskt belagt. Viktigt är att kalla samman uppfödare och involvera dem i arbetet redan tidigt i processen.

En ny hälsorekommendation ska härstamma från statistik hos SKK eller vara otvetydigt förankrad i publicerade hälsoenkätsresultat. Ett mätbart resultat skulle kunna vara ett officiellt resultat (hälsa/ mentalitet) eller en diagnos som fastställts av veterinär.

Vi vill inte ha avelsrekommendationer där personliga åsikter ska till för att en kull ska kunna utvärderas som ”utan anmärkning” eller ”avvikande”. Det lär inte heller vara i någons seriösa intresse att utöva ett sådant bedömningsarbete.

MÅL OCH STRATEGI

Finner avelskommittén områden rörande population, hälsa, mentalitet som man vill lyfta för att skapa ökad medvetenhet hos såväl valpköpare som uppfödare ska dessa inte presenteras i RAS som avelsrekommendation/ valphänvisningskriterie. De skall publiceras som råd, reflektioner och långsiktiga mål

LÅNGSIKTIGA MÅL SOM VI VILL HA MED I RAS

- 1. Öka antalet undersökta djur vilket på sikt ger**
  - avelsindex för TM på sikt
  - vederhäftig och tillgänglig information i SKK databas vid planering av avel.
- 2. Vidgad i alla fall inte minskad genpool genom vidgad avelsbas**
  - sänkt risk för utbrott av anomalier
  - ökad förmåga hos populationen att klara påfrestningar
- 3. Bevara låg inavelsgrad så som idag råder inom svensk avel**
- 4. Bevara ursprungsfunktionalitet – fysiska och mentala kvaliteter enligt rasstandard**
- 5. Bevarad ursprungsexteriör – motverka överdrifter samt registrering av blandraser som TM**
- 6. Informerade valpköpare**
- 7. God gemenskap och kunskapsutbyte svenska uppfödare emellan**
- 8. Bevarandet av den ursprungliga Do Khyi så som rasstandardens beskriver.**

STRATEGIER FÖR ATT NÅ LÅNGSIKTIGA MÅL SOM VI ÖNSKAR INGÅR I RAS

- 1. Premiera uppfödare som har hög andel undersökta valpar (t.ex. fritt års-medlemskap i rasklubben, rabatt på klubbställningar, lyft fram i klubbtidningen, hemsidan, fb)**
- 2. Anordna aktivt MH/ BPH för att få underlag till spindeldiagram för TM.**
- 3. Anordna avelsvärderingar. Initialt inofficiella. Alltid med SKK godkänd rasspecialist. Publiceras på hemsida och tidning för att skapa underlag för att bedöma rasens exteriör utanför utställningsringarna. Klubben subventionerar.**
- 4. Verka aktivt för att avelsvärderingar på sikt ska bli officiella resultat hos i SKK, registrerade i avelsdatabas.**
- 5. Uppmuntra aktivt hanhundsägare att hälsotesta sina hundar och erbjuda till avel via klubbens hemsida**
- 6. Anordna tillfällen för kunskapsutbyte och utbildning för uppfödare**
- 7. Verka aktivt för fördjupad raskunskap hos domarkåren, nationellt och internationellt**
- 8. Informera innan- och utanför klubben om rasens ursprungsegenskaper, i jämförelse med överdrifter och blandraser som kan marknadsföras och premieras som TM**
- 9. Samla på ett kunskapsbank av artiklar till hemsidan.**

SLUTLIGEN

Vi är tacksamma att vi, som var förhindrade att delta på det kommande mötet, ändå ges möjlighet att bidra.

Vi hoppas på bred uppslutning runt mötet och för att stimulera till det tar vi vårt ansvar och involverar via våra egna kanaler våra valpköpare genom att dela våra tankar med dem och också uppmana dem att bidra på eller till mötet.

Dag som ovan

Maija Hjelm – kennel Klastorpet
Outi Myllylä – kennel Kyang La
Monika Wahlstedt – kennel Bod Khyi
Asta Åberg Martinsaari – Kennel Mimayin